

25. AUGUST 2023

EVALUERING AF FRIKOMMUNEFORSØG

HELHEDSPERSPEKTIV PÅ DEN IVÆRKSATTE STØTTE

IKAST-BRANDE KOMMUNE
Bellisvej 2, 8766 Nørre Snede

Indholdsfortegnelse

Indhold

Indledning.....	2
Formål og metode	2
Oplevelse af fleksibilitet i sagsforløb.....	3
Oplevelse af borgerinddragelse i sagsforløb	4
Oplevelse af effekt i sagsforløb	5
Oplevelse af retssikkerhed i sagsforløb.....	5
Overgang til Barnets lov	7
Konklusion og perspektiver	9

Indledning

Ikast-Brande Kommune har siden 2018 været godkendt til deltagelse i to frikommuneforsøg på området for udsatte børn og unge. Forsøgene er lavet i frikommunenetværket "Børn som vores vigtigste ressource" sammen med Gladsaxe Kommune og Guldborgsund Kommune. Forsøg 1 "Fra dokumentation til relation" er evalueret af VIVE. Se mere her: <https://ikast-brande.dk/media/apod1nma/slutevaluering-frikommune-vive.pdf> Forsøg 2 "Helhedsperspektiv på den iværksatte støtte" er evalueret af Ikast-Brande Kommune – se mere her: <https://ikast-brande.dk/media/rcgnfvoq/evaluering-forsog-2-endelig.pdf>

Forsøg 2 "Helhedsperspektiv på den iværksatte støtte" er forlænget jf. Servicelovens § 184, stk. 1, og derfor evalueres dette forsøg igen af Ikast-Brande Kommune, og denne evaluering vedrører således kun forsøget "Helhedsperspektiv på den iværksatte støtte". Dette forsøg har haft til formål at afprøve praksis, hvor fire indsatser lægges sammen til én indsats – således at Servicelovens § 52, stk. 3, nr. 2, 3, 5 og 9 er slået sammen til én indsats, som hedder familieorienteret indsats.

Forsøget "Helhedsperspektiv på den iværksatte støtte" kaldes i evalueringen for "Frikommuneforsøg 2".

Hensigten med at slå disse indsatser sammen til én indsats var, at skabe smidigere sagsforløb for borgerne og mindske administrationsopgaverne for socialrådgiverne.

Når de fire indsatser er slået sammen til én indsats, så var målet, at udbyderen af indsatsen kunne tilrettelægge indsatsen løbende med elementer fra de forskellige indsatser – uden at der løbende skulle træffes nye afgørelser (inklusive partshøringsperioder og klagevejledninger), hvis man for eksempel ville supplere kontaktpersonsstøtte med familiebehandling.

Slutevalueringen i 2020 viste, at det i projektperioden var lykkedes at skabe en mere fleksibel og gennemskuelig indsats overfor familierne i Ikast-Brande Kommune, og at der i højere grad blev anlagt et helhedsperspektiv på støtten til barnet, den unge og familien. Evalueringen viste også, at socialrådgiverne oplevede at forsøget havde mindsket mængden af administrative opgaver knyttet til sagsforløbet. Se mere i ovenstående evaluering.

Nærværende evaluering står på skuldrene af slutevalueringen og forholder sig til forlængelserne af frikommuneforsøget i perioden 2021 – 2023. Nærværende evaluering har ligeledes samme nedslagspunkter vedrørende fleksibilitet, inddragelse, effekt og retssikkerhed.

Formål og metode

Evalueringens formål er at undersøge, om frikommuneforsøg 2 "Helhedsperspektiv på den iværksatte støtte" stadig lykkedes med:

1. At skabe fleksible sagsforløb for borgerne
2. At inddrage borgerne i tilrettelæggelsen af indsatserne
3. At skabe effekt for barnet
4. At sikre borgerens retssikkerhed

Desuden ønsker evalueringen at have fokus på afrunding af forsøget og overgang til Barnets lov. Erfaringerne fra frikommuneforsøget "Helhedsperspektiv på den iværksatte støtte" er ikke integreret i barnets lov, og derfor skal Ikast-Brande Kommune med overgangen til Barnets lov afrunde frikommuneforsøget.

I evalueringen vil indgå data fra interview med to socialrådgivere, to familiebehandlere og tre ledere.

Interviewene er anonymiseret, og transskriberet (de er ikke fuldt transskriberede, men til dels meningskondenserede).

Informanterne er navngivet således:

- Socialrådgiverne: S1 og S2
- Familiebehandlere: F1 og F2
- Lederne: L1, L2 og L3

Evalueringen står således på et forholdsvis lille datagrundlag, og kan derfor ikke selvstændigt levere valide data om sikre effekter af frikommuneforsøg 2. Evalueringen skal ses som en opsamling og dokumentation af erfaringer inden for ovenstående overskrifter.

Oplevelse af fleksibilitet i sagsforløb

Både socialrådgiverne, familiebehandlere og lederne er enige om, at frikommuneforsøg 2 er lykkedes med at skabe fleksible sagsforløb.

S1: Jeg synes, at det går smidigt med at få justeret indsatserne undervejs.

I: Hvad betyder det for borgerne?

S1: Jeg håber, at de oplever, at de får den rigtige hjælp hurtigere. Det er jo tit sådan, at når vi møder dem, så skal de bare have hjælp NU (interview med socialrådgivere).

F1: Jeg synes, at vi er meget opmærksomme undervejs i indsatserne, om det går den rette vej, og vi bruger FIT (red: feedback informed treatment) til at vurdere familiernes effekt af indsatsen. Og så justerer vi efter det. Det er en fordel, at man fx kan starte med familiebehandling, og så kan man klare noget af problemstillingen, og så kan det overgå til kontaktperson til at klare den anden del. Og i en overgangsperiode kan man være på begge to. Jeg synes, at der er kommet et større fokus på, at man kan ændre indsatsen under vejs (interview med familiebehandlere).

L3: Det tror jeg, at det er rigtigt, at det er det, vi gør. Jeg tror, at vi er blevet bedre til at danne os vores egen mening og se de muligheder, der er i at kombinere det. Til at begynde med, så tror jeg vi var meget sådan "må vi godt bare gøre det? Skal vi ikke have rådgiveren med på det?". Det tror jeg, vi er arbejdet mere fri af. Og jeg synes, at vi ind i mellem laver nogle skift, som er meget korte. Eksempelvis kan vi godt finde på i et forløb, at sætte en praktisk pædagogisk støtte på til at lave en økonomihjælp til en familie – for det er hun god til! En økonomihjælp betyder, at hun gennemgår økonomien og giver vejledning og økonomi og hjælp til at søge gældssanering. Det gør vi. Vi sætter også nogle gange ind med en kombination af praktisk pædagogisk støtte og forældresamtaler.

L2: Jeg er enig i, at intentionen med forsøget var, at komme ud af det administrative bureaukrati, hvis man fejlcaster til en start. Og det er vi kommet ud af! Det synes jeg går nemt og smidigt. Og vi har dialogen på

netværksmøder om, hvorvidt at vi er på rette spor, eller om vi skal ændre indsats. Det fungerer. Det har været fremmende for gode indsatser (interview med ledere).

Der har desuden været drøftelser omkring, hvorvidt man kunne lave endnu mere fleksible sagsforløb for borgerne, hvis de var den samme behandler, som kunne tilbyde både familiebehandling, praktisk pædagogisk støtte og kontaktpersonsstøtte. Der har været set forskelligt på dette på tværs af afdelingerne i Ikast-Brande Kommune.

Men der er enighed om, at det skaber fleksibilitet i borgernes sagsforløb, at man ikke skal afvente nye afgørelser, hvis man fx vil supplere et familiebehandlingsforløb med praktisk pædagogisk støtte i en periode.

Oplevelse af borgerinddragelse i sagsforløb

Socialrådgiverne oplever, at borgerne medvirker i deres egen sag på forskellig vis. Både på netværksmøderne, hvor alle kommer til orde, og hvor borgeren også kan nuancere fortællingerne. Men også fordi de løbende kan justere indsatsen i samarbejde med medarbejderen i Familiehuset, uden at det kræver nye afgørelser fra socialrådgiveren.

S2: Hvis det er sådan, at Familiehuset selv kan tilrettelægge indsatsen sammen med borgeren, uden at det skal forbi en rådgiver, så vil jeg tænke, at det giver en større inddragelse.

S1: I det store forum, som netværksmødet er, der hører man som forældre, hvad de andre samarbejdspartnere siger om én. Og man kan gå i dialog med de andre parter på mødet. Forældrene kan sige, hvis de ikke er enige, når de sidder ansigt til ansigt med de fagpersoner, der er omkring barnet (interview med socialrådgiverne).

Familiebehandlerne oplever også, at frikommuneforsøg 2 kalder på rigtig meget inddragelse af familierne i tilrettelæggelsen af indsatsen:

F2: Jeg tror ikke, at vi skifter en indsats, uden at vi har snakket med familien om det, og hvad de ønsker – og hvordan de ser progressionen i deres egen sag. Eller mangel på samme. Nogle gange går vi også med på den indsats, som forældrene brænder for – netop for at sikre deres engagement i sagen. Hvor man nogle gange selv kunne have en anden ide... Så prøver man at forklare den sideløbende med. Men for at have dem engageret i behandlingen, så går vi med på nogle af de ting, de efterspørger. Det, synes jeg, er godt. For hvis de ikke synes, at de bliver hørt eller står af behandlingen, så kommer vi ingen vegne. Men det skal selvfølgelig være fagligt forsvarligt. Jeg tror ikke, at det er de sager, som vi har flest af. Men de findes. Men borgeren er meget inddraget (interview med familiebehandlere).

Familiebehandlerne sætter dog også ord på, at der er et dilemma ift., hvor meget man skal gå med familiens egne ønsker til behandlingen – og hvor meget man skal gå med sin egen analyse.

Lederne hæfter sig ved brugen af FIT (feedback informed treatment), som en af metoderne til at styrke inddragelsen af borgerne i egen sag:

L3: (... drøftelse af FIT) ... Vi kan se, hvilke sager vi bruger det i – og det er de sager, hvor vi arbejder systematisk med feedback. Men det gjorde vi også før. Men det er en del af den tilgang, de bliver mødt med. Det er den tilgang, vi har. Og vi tager det også alvorligt, hvis nogen siger, at det ikke giver mening,

eller hvis der er nogen, der gerne vil skifte behandler. Det tager vi alvorligt. Det kan de godt få, hvis det er det, der skal til. Eller en anden tilgang (interview med ledere).

Når man kan skifte rundt mellem indsatserne, så kræver det en tæt dialog med borgeren for at sikre mening og motivation for borgeren. Både netværksmøderne og FIT er redskaber til at sikre borgerinddragelsen. Netværksmøderne sikrer en åben dialog om både bekymringer og ressourcer omkring barnet – men også aftaler om ændringer i indsatsen, så alle er med på, hvad der skal ske og hvorfor. FIT sikrer, at familiebehandleren hele tiden modtager feedback fra borgeren ift. både effekten af indsatsen, og hvorvidt behandlingen er meningsfuld for borgeren.

Oplevelse af effekt i sagsforløb

Socialrådgiverne oplever ikke, at frikommuneforsøg 2 har påvirket effekten af indsatsen overfor borgerne – hverken positivt eller negativt. Men de reflekterer over, om man med flere ressourcer kunne have udfoldet perspektiverne endnu mere, så borgerne kunne blive hjulpet endnu hurtigere:

S2: Jeg kan godt lidt tænke nogle gange... om det er sværere i praksis – og jeg kan godt betvivle om ressourcerne er fulgt med i det omfang, som der er lagt op til. Så familien har mulighed for at have flere foranstaltninger samtidig. Og forløbet dermed bliver kortere (interview med socialrådgivere).

Familiebehandlerne oplever, at det påvirker resultaterne af behandlingen positivt, at familierne nu får en hurtigere og mere fleksibel hjælp.

F2: Det er svært at huske tilbage. Det er svært at svare på... men mit gæt vil være, at det har en positiv betydning – netop pga. hurtigheden og fleksibiliteten og vi er lydhør over for de tilbagemeldinger, som borgerne kommer med (interview med familiebehandlere).

Både familiebehandlere og socialrådgivere er enige om, at det ikke giver mening at inddrage FIT data (feedback informed treatment), da karakteren af de sager, der behandles, har ændret sig inden for de seneste år, således at familierådgivningen og Familiehuset ikke længere behandler sager efter SEL § 11. Dette betyder, at sagerne, der behandles, i gennemsnit nu er længerevarende og derfor ikke sammenlignelige med tidligere FIT data.

Lederne er også enige om, at det, at indsatserne iværksættes og justeres hurtigere end det var muligt før forsøget, det bidrager til en tidlig indsats og en positiv effekt for borgerne:

L1: Men det var lige det... er det ikke også en effekt for borgeren? At det går hurtigere? Vi vil gerne give tidlig og hurtig indsats og ikke afvente procedure, når det er oplagt, hvad der skal ske. Vi har ikke målt på, om de er blevet bedre til at klare deres liv efterfølgende, så det må vi bare antage. At fordi det går hurtigere, ift. den tidlige indsats – så er det bedre. Men selv om slutmålet ikke er, at de klarer sig bedre med denne måde – så er det mere effektivt (interview med lederne).

Oplevelse af retssikkerhed i sagsforløb

Spørgsmålet om retssikkerhed er centralt i frikommuneforsøget. Der er forskellige perspektiver på retssikkerhed, som kan være værd at hæfte sig ved. Ved borgeren hvilken indsats han samtykker til? Er borgeren informeret om retten til at klage over afgørelsen? Frikommuneforsøg 2 vedrører Servicelovens §

52, som ikke er en ansøgningsparagraf, hvilket også giver anledning til refleksion over, hvad vi egentlig skal være opmærksom på i vejledningen af borgerne.

Socialrådgiverne har forskellige overvejelser omkring retssikkerheden i forbindelse med frikommuneforsøg 2:

S2: Måske kunne vi godt gøre det lidt tydeligere overfor borgerne, hvad det her forsøg går ud på – fx, at det er muligt at justere indsatsen under vejs. Men jeg tror ikke, at de tænker over, at de har mulighed for at klage, hvis man ændrer fra stk. 6 til stk. 3. Jeg tror ikke, de tænker over det. For dem er det bare Familiehuset. Så om de bliver bekendt med deres rettigheder til at klage over den nye indsats, som det er...

S1: Jeg kan være i tvivl om de sager, hvor de gerne vil have en specifik indsats – fx kontaktperson. I de sager, der bliver de jo henvist til familieorienteret indsats, og så kan jeg sige, at kontaktperson er en af de foranstaltninger, der kan indgå, men jeg kan ikke love dem, at det er det, de får. Og der kan jeg godt tænke, at det kan blive lidt utydeligt for borgeren. Omvendt, så er § 52 jo heller ikke en ansøgningsparagraf, så man kan jo ikke søge specifikt om kontaktpersonsstøtte. Så der er et dilemma for de forældre, som har et meget specifikt ønske om, hvordan de vil hjælpes. Det bliver lidt kunstigt at give klagevejledningen mundtligt på møderne, når familierne lige har givet samtykke til den familieorienterede indsats (interview med socialrådgivere).

Familiebehandlerne oplever, at borgerne gennem hele sagsforløbet bliver oplyst om deres rettigheder på netværksmøderne. Fx mulighed for at få skriftlig afgørelse og muligheden for at klage over indsatsen. Familiebehandlerne reflekterer dog over, om der egentlig er nok dokumentation i sagerne, hvis de fx skal sendes til ankestyrelsen, eller hvis der skal indstilles til anbringelse:

F2: Der bliver holdt opfølgingsmøder, og der er rådgiverne gode til at præcisere disse ting, og spørge til om det er den rigtige indsats. Og vejleder om klagemuligheder. Jeg oplever ikke, at der er lang tid i mellem møderne, og der bliver de oplyst om disse ting. Der hvor deres retssikkerhed kan komme i klemme – det er i forhold til noget andet – men det er mere... det her med at vi holder tavlemøder, og det er dokumentationen på vores indsats. Så hvis folk klager, så er dem der skal sidde og vurdere klagen... det har de ikke en jordisk chance for, for det er så tyndt det der står, at hvis de vil have noget mere omfattende, så kan man ikke læse det ud af de tavlebilleder (interview med familiebehandlere).

Lederne reflekterer over, hvorvidt den smidige og fleksible tilrettelæggelse af indsatserne giver borgeren tilstrækkeligt klarhed over, hvad det er de samtykker til, når de samtykker til en familieorienteret indsats. På den anden side er der med frikommuneforsøget skabt en tættere og løbende dialog med borgeren, hvor familiebehandlerne løbende drøfter med borgerne, hvad der er den mest relevante indsats.

Den tætte dialog kan dog åbne for, at vi får skabt et asymmetrisk rum, hvor borgeren føler, at de skal takke ja til det, behandleren foreslår:

L2: Jeg ved ikke om retssikkerheden er svækket, men nogle gange kan det være en udfordring, at borgeren har egentlig ret til at vide, hvad det er for en hjælp vi vil tilbyde, og det kan være svært for socialrådgiveren på det indledende netværksmøde at forklare borgeren... vi ved jo ikke, hvilken indsats Familiehuset vil sætte i gang.

L3: Det er rigtigt.

I: Så borgerens samtykke til indsatsen er på et spinklere grundlag end det var tidligere?

L2: Så bliver de selvfølgelig vejledt om, at vores kollegaer er meget bedre til at vurdere, om det lige er den ene eller den anden type af indsats. Så jeg tror måske ikke, at retssikkerheden er forringet, for jeg tror at de oplever sig mere inddraget end tidligere. Men for socialrådgiverne vil det være lettere at forklare helt præcist "hvad er en støttekontaktperson 4 timer om ugen" er, hvis vi sammenligner os med de kommuner, der kører det på den måde med pakker. Så ved man præcist hvad man bestiller. Her er det mere utydeligt i starten, hvordan hjælpen kommer til at se ud. Det kommer først senere.

L3: Fordi vi ikke har pakker i vores ydelser med opmålte timer... så er det borgerne siger ja til fra starten ikke helt afgrænset. Men det de får tilbudt, det er en løbende justering og løbende dialog.

(...)

L2: Men det er alligevel lidt interessant ift. retssikkerhed. For det vi beskriver her... det bliver mere dialogbaseret... men borgerne kommer også ind i et dialogrum, hvor der er en asymmetri i magten, og hvor vi overbeviser borgeren om – sat på spidsen – at det her er den rigtige hjælp. Og så siger borgerne ja ok. Og så går de derfra med ro i maven. I den traditionelle måde at arbejde på, der havde de fået en børnefaglig undersøgelse, med en analyse og vurdering af, hvad de skal have. Og hvis de er utilfredse, så kan de klage, og så er der nogle andre, der gør sig til dommere over det. Så juridisk kan de være stillet anderledes. Men det skal vi så holde op imod, om det er en mere kvalificeret inddragelse vi laver – og et bedre samarbejde vi får. På trods af, at de måske rent juridisk er stillet anderledes.

Spørgsmålet om borgerens retssikkerhed er således komplekst. Borgeren inddrages i en tættere dialog og på den måde sikres – og styrkes - borgerens ret til at medvirke i egen sag. Og samtidig reflekterer medarbejdere og ledere over, hvorvidt det har en negativ betydning for retssikkerheden, at der er mindre skriftlighed i sagen – både i forhold til vurderinger og i forhold til beslutninger om skift i foranstaltninger.

Der er således ikke et kort svar på, hvordan frikommuneforsøg 2 har påvirket retssikkerheden. Men en forsigtig opsummering kan gå på, at der både er gevinster og udfordringer forbundet med at sikre borgerens retssikkerhed under frikommuneforsøg 2.

Overgang til Barnets lov

I forbindelse med denne evaluering har vi også spurgt til, hvad socialrådgiverne, familiebehandlere og lederne tænker om overgangen til barnets lov. Grunden til at dette emne er taget specifikt med, det er at Frikommuneforsøg 2 udløber ved udgangen af 2023, når Barnets lov træder i kraft 1. januar 2024.

I Barnets lov er de enkelte foranstaltninger splittet op, og kan således bevilges enkeltvis (som man kender det fra almindelig Servicelov i dag).

Socialrådgiverne ser både fordele og ulemper ved, at indsatserne i Barnets Lov igen bliver opdelt. Fordelen er, at det igen kommer til at bero på en socialfaglig vurdering, om familien skal tilbydes familiebehandling, praktisk pædagogisk støtte eller kontaktperson. Ulempen er, at vi kan miste den fleksibilitet og hurtighed, som vi i dag benytter os af, når indsatser skal ændres:

S2: Jeg ser da også nogle fordele ved det. Fordi jeg synes, at valg af indsats beror på en socialfaglig vurdering.

(...)

S1: Jeg håber, at når Barnets lov kommer, så kan vi beholde rammerne omkring fleksibiliteten og hurtigheden, der er i at give familierne hjælp. Jeg ser ikke noget problem i, at vi skal ændre en familiebehandling til en støttekontaktperson... Så håber jeg, at vi kan bevare den smidighed, at vi kan lave en aftale om at ændre indsatsen. Og så må vi internt vurdere, om det kræver ny henvisning eller hvad. Det må vi finde en løsning på. Jeg håber ikke, at jeg skal sende en ny henvisning til Familiehuset (interview med socialrådgivere).

Familiebehandlerne ønsker, at vi finder en måde at arbejde med Barnets Lov, så vi kan bevare den fleksibilitet, som vi har oplevet under frikommuneforsøg 2:

F2: Jeg synes absolut, at man skal gøre hvad man kan for at holde fast i fleksibiliteten. Fordi jeg tænker faktisk, at det er os der har de bedste forudsætninger for, at vurdere det. Og ved at det ligger hos os, så kan vi også hurtigere justere, hvis det ikke er i orden, hvis der er visiteret til noget, der ikke er i orden. Vi sidder i et team, og kan tage en sag på, hvor dem med de forskellige kompetencer er til stede.

F1: Ja, jeg bliver lidt optaget af, om man så bare kan henvise til alle tre foranstaltninger på én gang. Det kan jeg godt se nogle fordele i. Samtidig kan jeg også se nogle ulemper – måske nogle forældre der tror, at de får det hele på en gang. Måske skal man også se på sagens gang gennem forebyggelse – familierådgivning og Familiehus (interview med familiebehandlere).

Lederne ønsker, at de gode erfaringer med fleksible indsatser tages med ind i implementeringen af barnets lov:

L1: Ja, det synes jeg helt klart. Jeg synes, vi skal kigge på lovgivningen, og så skal vi kigge på vores erfaringer med at lave en samlet pakke eller bevilling. Kan man helgardere? Eller kan man afskaffe bestiller/udfører tænkningen – og deri ligger også muligheden for at skifte og kombinere indsatserne på en smidig måde? Så vi ikke skal tilbage og arbejde med bestiller/udfører tilgang, men de ændringer der skal foretages, kan gøres i samarbejde med familierne. Det skal vi holde fast i – og det tænker jeg, at vi kan. Mhp. at sikre at vi fortsat har den fleksibilitet, der er behov for. Jeg tror ikke, at vi kan gøre det sådan, at man siger at nu får familien... støttende indsats efter tre forskellige paragraffer... Men man kan også sige, at den der har opgaven kan selv træffe beslutning om, hvorvidt der skal ske ændringer undervejs i indsatsen.

I: Hvilken effekt håber du, det vil give?

L1: At det bliver fleksibelt og ubureaukratisk og hurtigt, så man ikke skal vente. Hvis terapeuten i en sag kan se, at der er behov for at supplere indsatsen med en anden indsats – så skal terapeuten kunne beslutte det uden at skulle spørge en anden og overbevise en anden om det samme. Så tager man ansvar for at træffe den beslutning selv! Den læring skal vi tage med. Det er ærgerligt, at vores dokumenterede erfaringer med frikommuneforsøg 2 ikke er taget med i barnets lov – for det er enkelt at forenkle den lovgivning. Men det har man valgt ikke at gøre. Så for vores borgere skal vi gøre hvad vi kan, for ikke at komme tilbage til en parcellering mellem indsatserne.

(...)

L2: (...) Men én måde kunne være at lave brede afgørelser som rummer flere paragraffer. En anden løsning kunne være, at de forskellige personer der er omkring sagen, kan slås sammen til at være en person. At man både kan være myndighed og behandler. Så kan man klare begge roller, og notere hvad man gør i sagen.

Konklusion og perspektiver

Frikommuneforsøget ”Helhedsperspektiv på den iværksatte støtte”/frikommuneforsøg 2 har kørt siden 2018. Det er allerede evalueret (se henvisningen i indledningen). Nærværende evaluering af forlængelserne af forsøget har haft til formål at undersøge, om frikommuneforsøget stadig understøtter:

1. At skabe fleksible sagsforløb for borgerne
2. At inddrage borgerne i tilrettelæggelsen af indsatserne
3. At skabe effekt for barnet
4. At sikre borgerens retssikkerhed

Evalueringen viser, at frikommuneforsøg 2 er lykkedes med at skabe fleksible sagsforløb og at sikre borgerinddragelse i tilrettelæggelsen af indsatsen. Megen administration og ventetid for borgerne er sparet ved, at der ikke skal træffes nye afgørelser, hver gang man vil supplere én indsats med en anden.

Det er usikkert om frikommuneforsøget er lykkedes med at skabe større effekt for barnet og familien. Ved tidligere evaluering er der lavet sammenligning med tidligere FIT data, og denne sammenligning viser, at effekten for familier ikke er blevet dårligere under frikommuneforsøget – men forsøget har elimineret ventetid og sikret hurtigere hjælp til borgerne, hvilket også er en væsentlig effekt.

Spørgsmålet om borgerens retssikkerhed er komplekst og vigtigt. På den ene side er det måske mindre tydeligt for borgeren, hvad han samtykker til første gang han henvises til familieorienteret indsats – for indsatsen kan rumme elementer fra både familiebehandling, praktisk pædagogisk støtte og kontaktpersonstøtte. Omvendt så er der tæt dialog med borgeren om alle ændringer i indsatsen under vejs – og på den måde kan man sige, at borgeren er blevet mere inddraget, og har fået større mulighed for at påvirke sin egen sag.

Erfaringerne indikerer, at det er muligt at skabe afbureaukratisering i socialt arbejde – og Ikast-Brande Kommune vil bruge efteråret 2023 på at undersøge, hvordan disse erfaringer kan understøtte implementeringen af Barnets lov.